

Membraner som risikoreduserende tiltak på inntaksvann

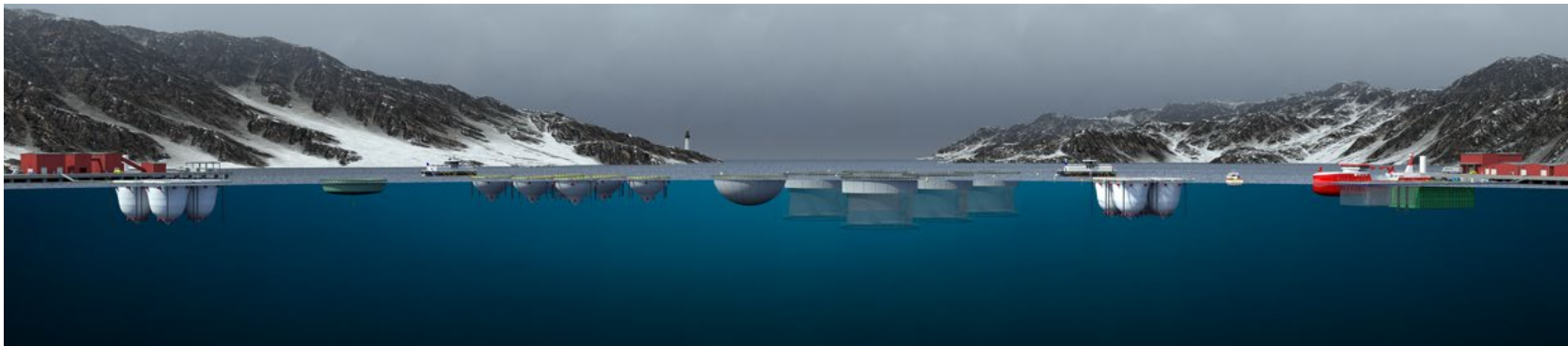
Margit Jakobsen

Fii
ZK

FiiZK

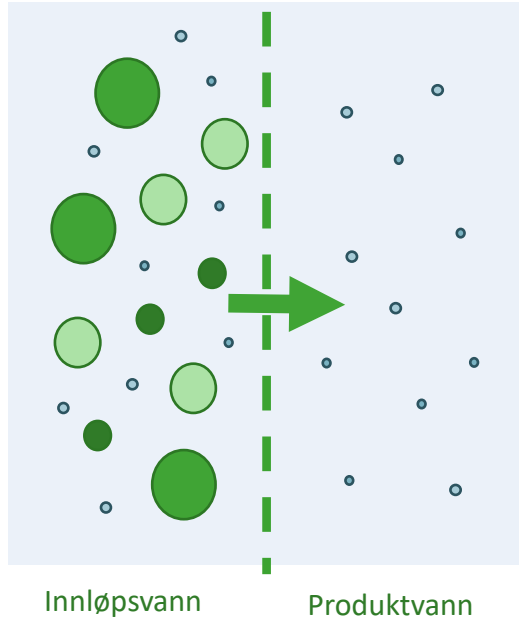
- Hovedkontor i Trondheim, fabrikker og kontorer flere steder i Norge og Skottland
- Digitale løsninger
- Tekniske tekstiler
- Lukket system
- Membranfiltreringsanlegg

Dagens tema: Rensing av inntaksvann med membraner

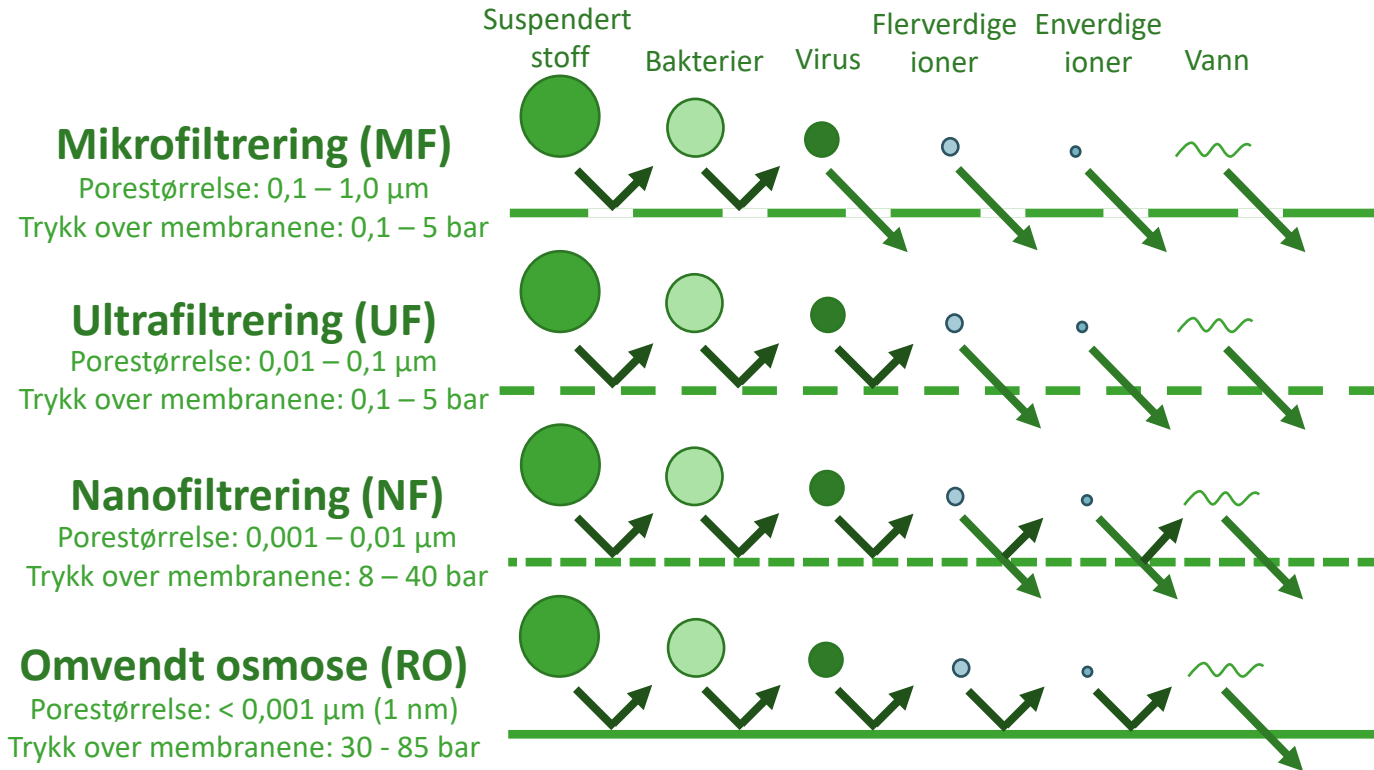
En membran er et materiale som slipper noe gjennom og holder noe annet tilbake – en selektiv barriere

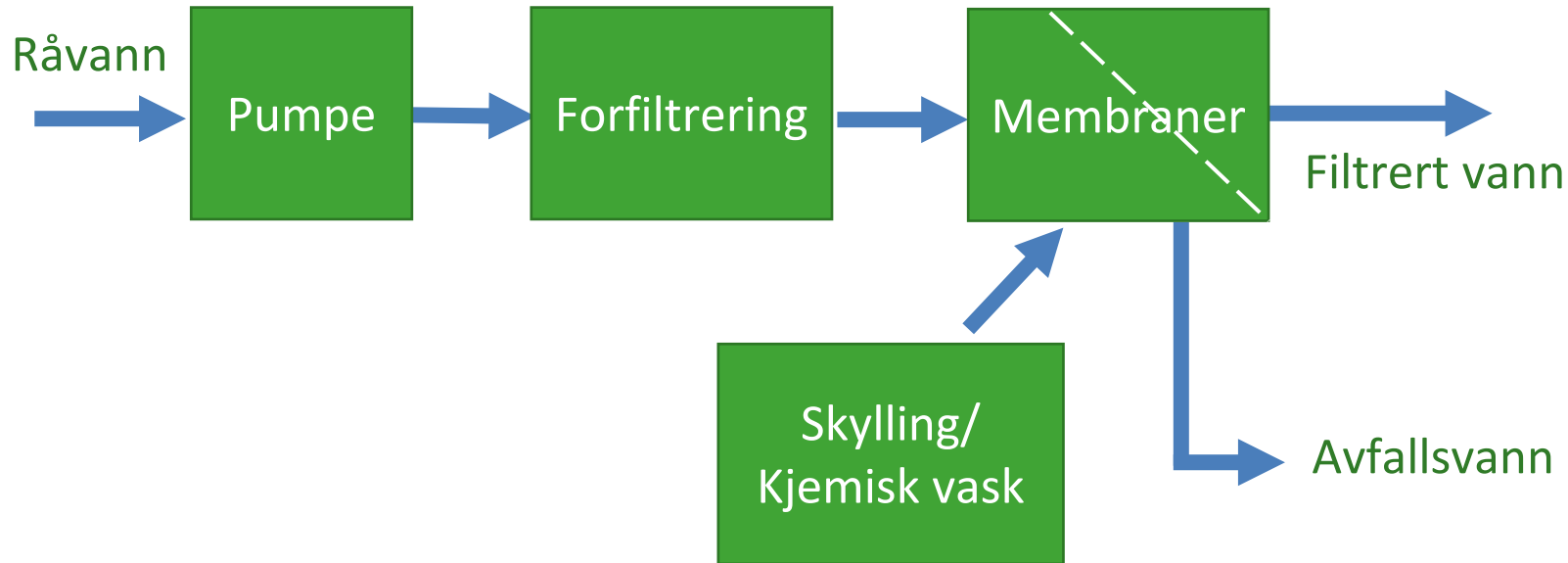
En gitt membran er en barriere for komponenter av en viss størrelse eller med visse kjemiske egenskaper

I membranfiltrering av vann brukes trykk for å få rensset vann gjennom membranen, mens uønskede komponenter holdes tilbake

Membraner kan karakteriseres ved porestørrelse, og membrantype velges ut fra ønsket vannkvalitet for produktvannet

Hvordan fungerer membranfiltrering i stor skala?

Hvordan fungerer membranfiltrering i stor skala?

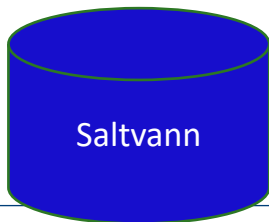
I akvakultur ønskes tre ulike salinitetskategorier som inntaksvann

$<0,3 \text{ ‰}$

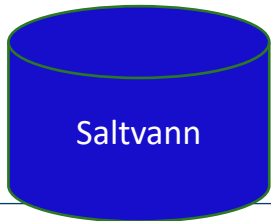
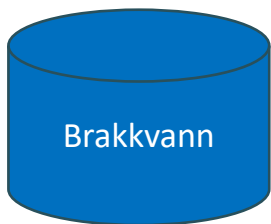

$0,3 - 30 \text{ ‰}$

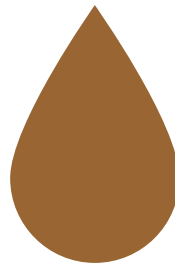
$>30 \text{ ‰}$

Hovedsaklig to typer vannkilder: Ferskvann og saltvann

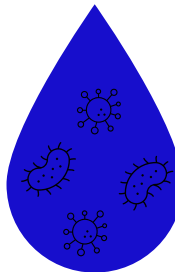
Ferskvann:

- Humus
- Metaller
- Patogener
- Begrenset tilgjengelighet

Saltvann:

- **Patogener**
- Partikler

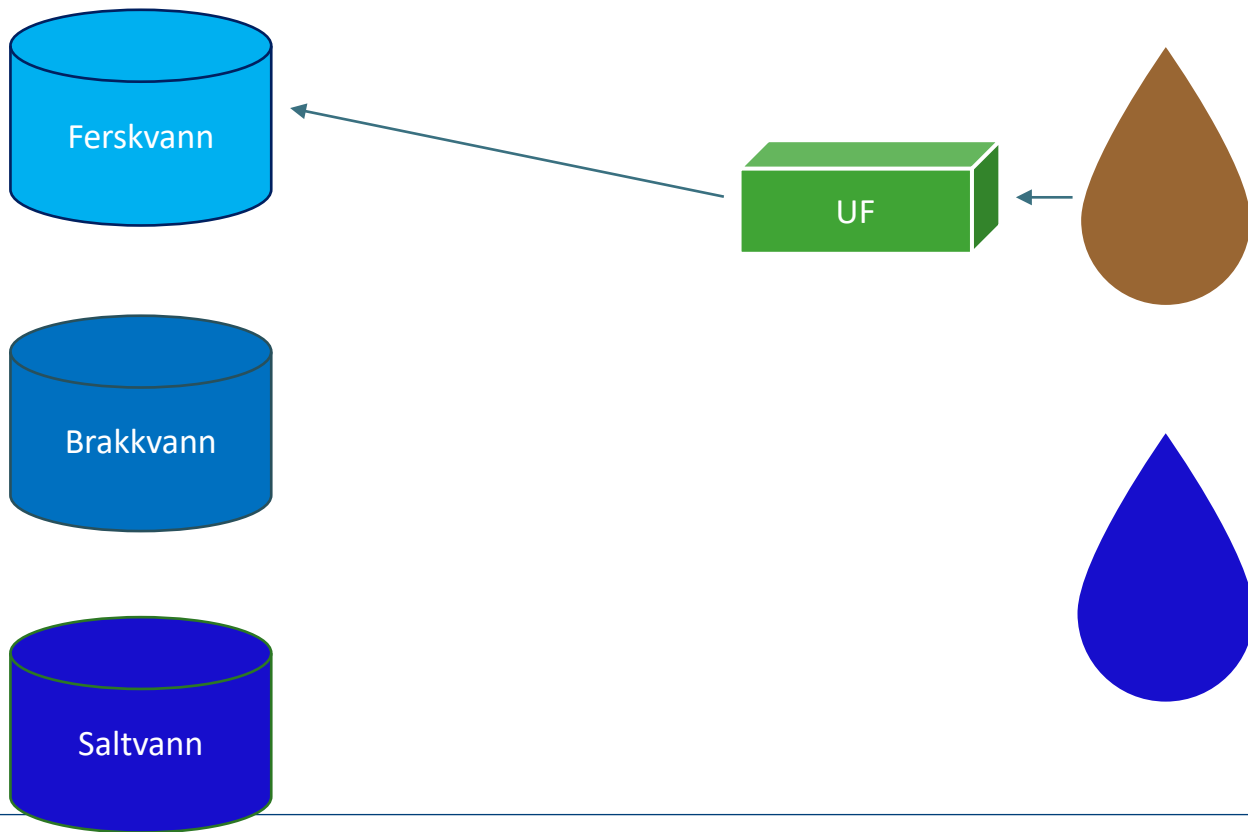

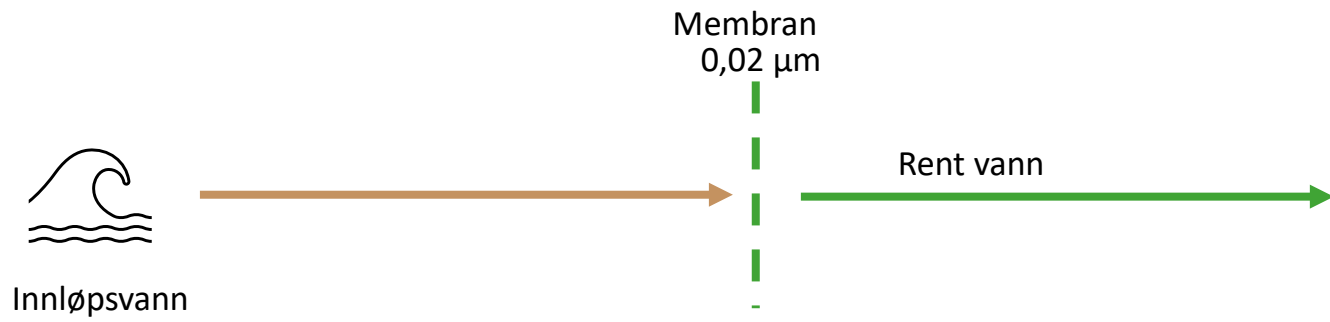
Ferskvannsrensing - humus

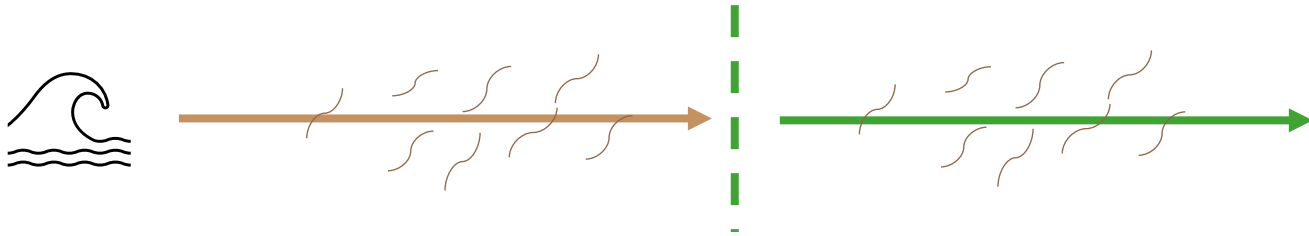
- Ofte høyt innhold av humus i norsk ferskvann
- Humus er små, negativt ladede partikler som kommer fra nedbryting av organisk materiale
- Humus har ofte positivt ladede metaller bundet til seg

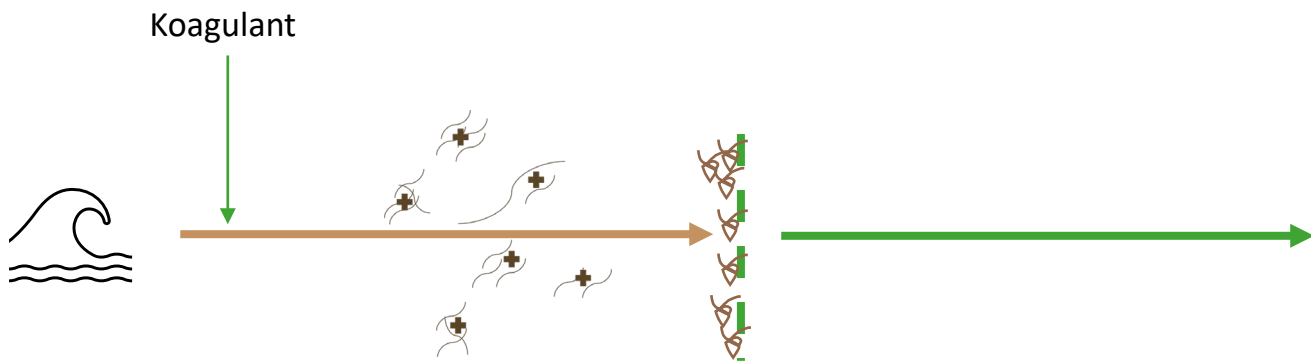

Ferskvann kan renses med ultrafiltrering (UF)

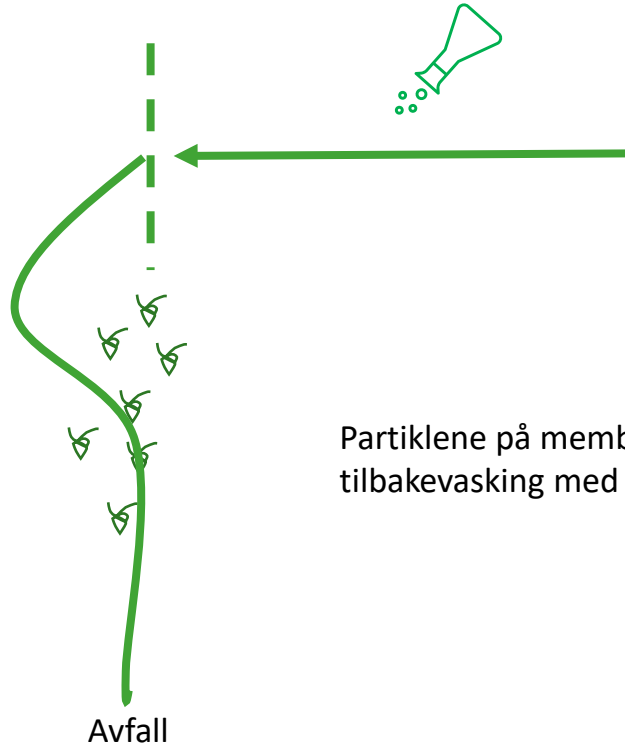

Vasking av membraner

Partiklene på membranoverflaten fjernes ved tilbakevasking med eller uten kjemikalier

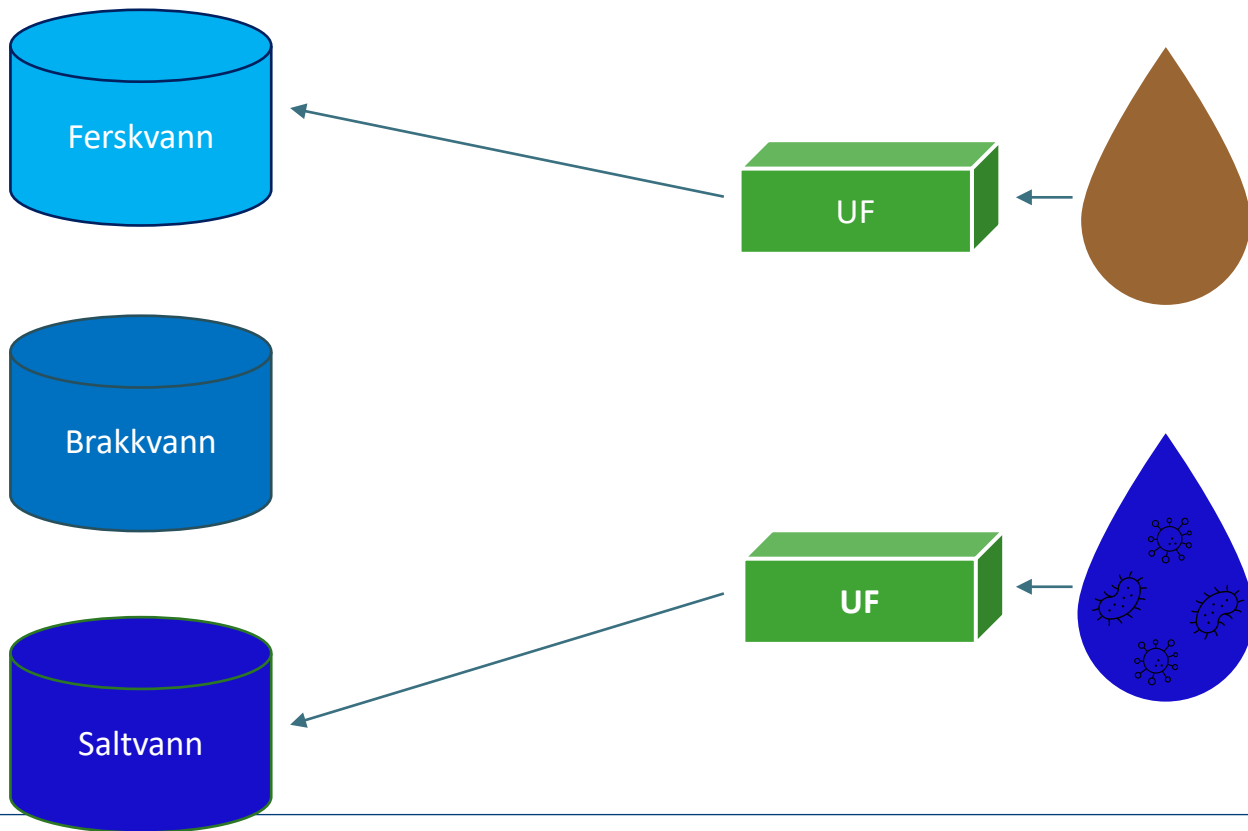
Ferskvannsrensing – faktiske resultater

- Erfaring med drift i storskala (100-120 m³/h)
- Driftes med aluminiumkoagulant og streng pH-kontroll
- Gode vannverdier
 - ~75% reduksjon i TOC
 - ~ 90% reduksjon i metaller
 - Ingen infeksjoner fra inntaksvann

	Før membran	Etter membran
TOC (mg/L)	4,5	0,9
Fargetall (mgPt/L)	30	<2
Aluminium (ug/L)	79	1,3
Jern (ug/L)	170	<0,3

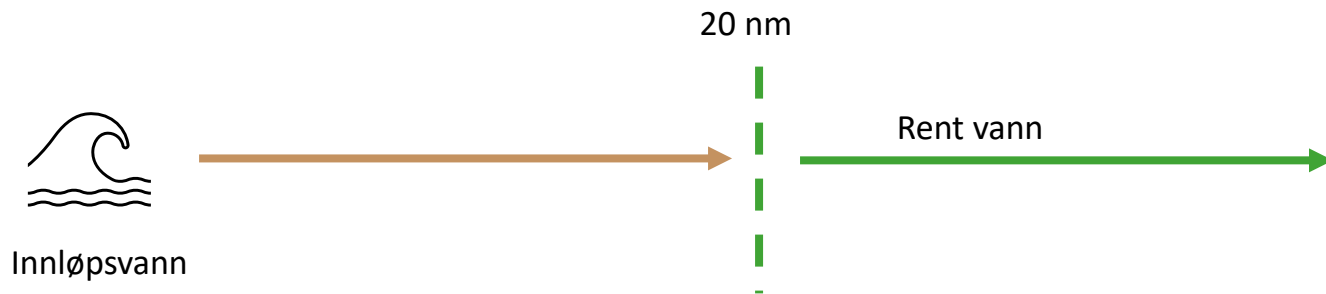

Sjøvann kan renses med ultrafiltrering

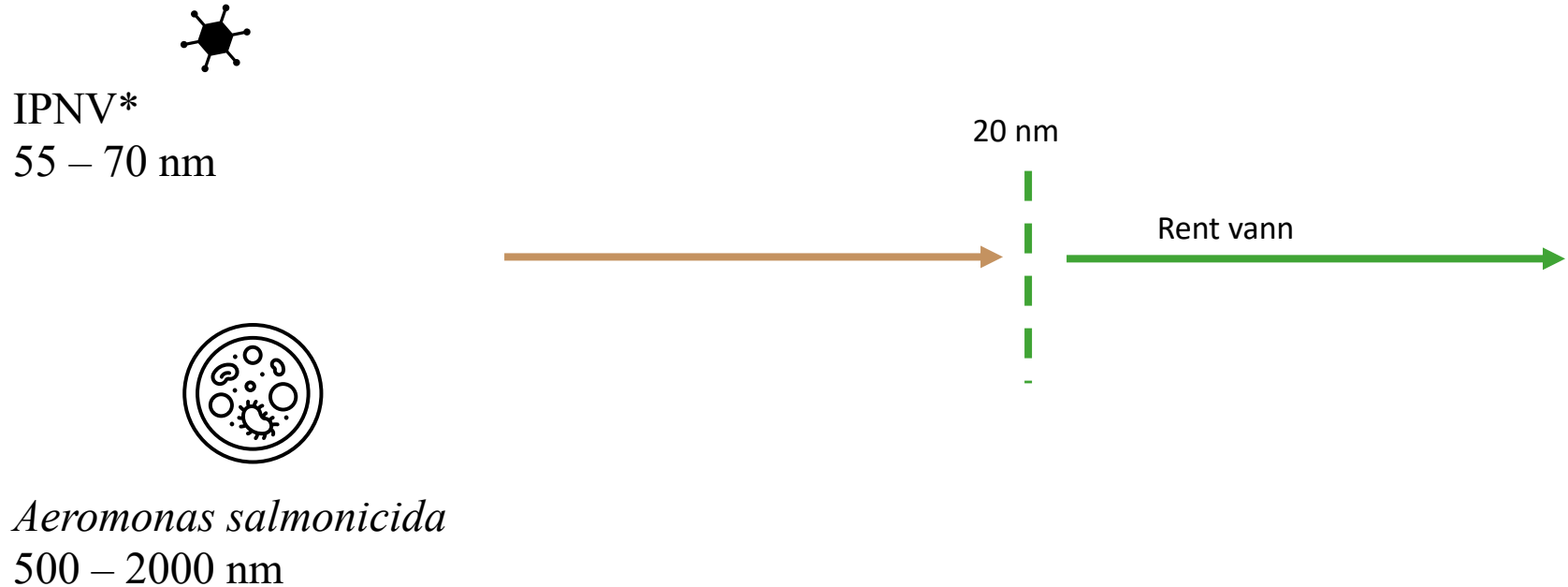
Hvordan vet man at membranene faktisk holder ute patogener?

- Dead-end -> membranens porestørrelse avgjør om vi lykkes

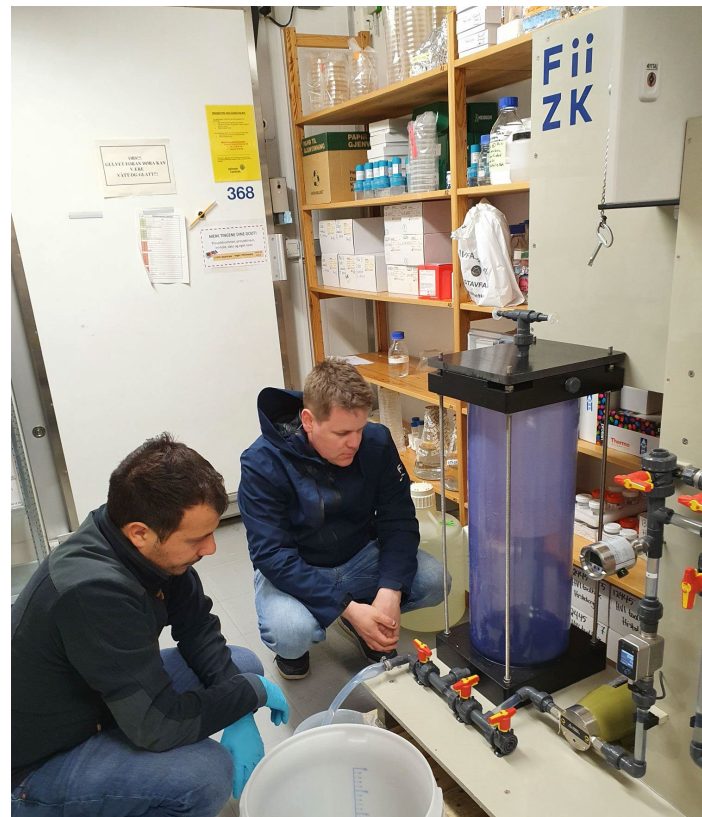
Hvordan vet man at membranene faktisk holder ute patogener?

- Dead-end -> membranens porestørrelse avgjør om vi lykkes

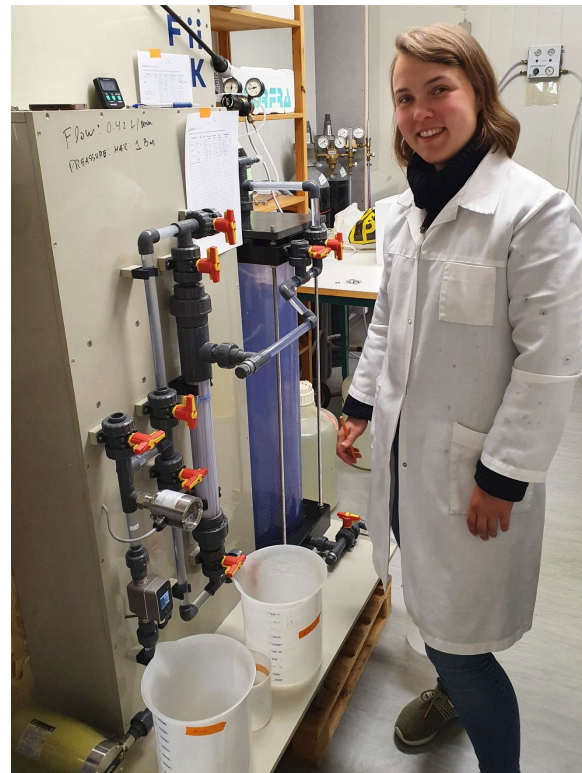
Verifikasjonstesting i CtrlAqua

- Testing med ultrafiltrering av løsninger med IPNV og *A. salmonicida* ble gjennomført i samarbeid med NOFIMA Tromsø v. Vasco Mota
- En liten pilot med eksakt samme membranfiber som vi bruker på store anlegg ble bygget for anledningen
- Vi testet med autoklavert sjøvann tilsatt patogener under ulike temperaturer i ulike konsentrasjoner
- Kvantifisering av IPNV før og etter filtrering ble gjort ved RT-qPCR og TCID₅₀ assay
- Kvantifisering av *A. salmonicida* ble gjort ved RT-qPCR og dyrking

Verifikasjonstesting i CtrlAqua

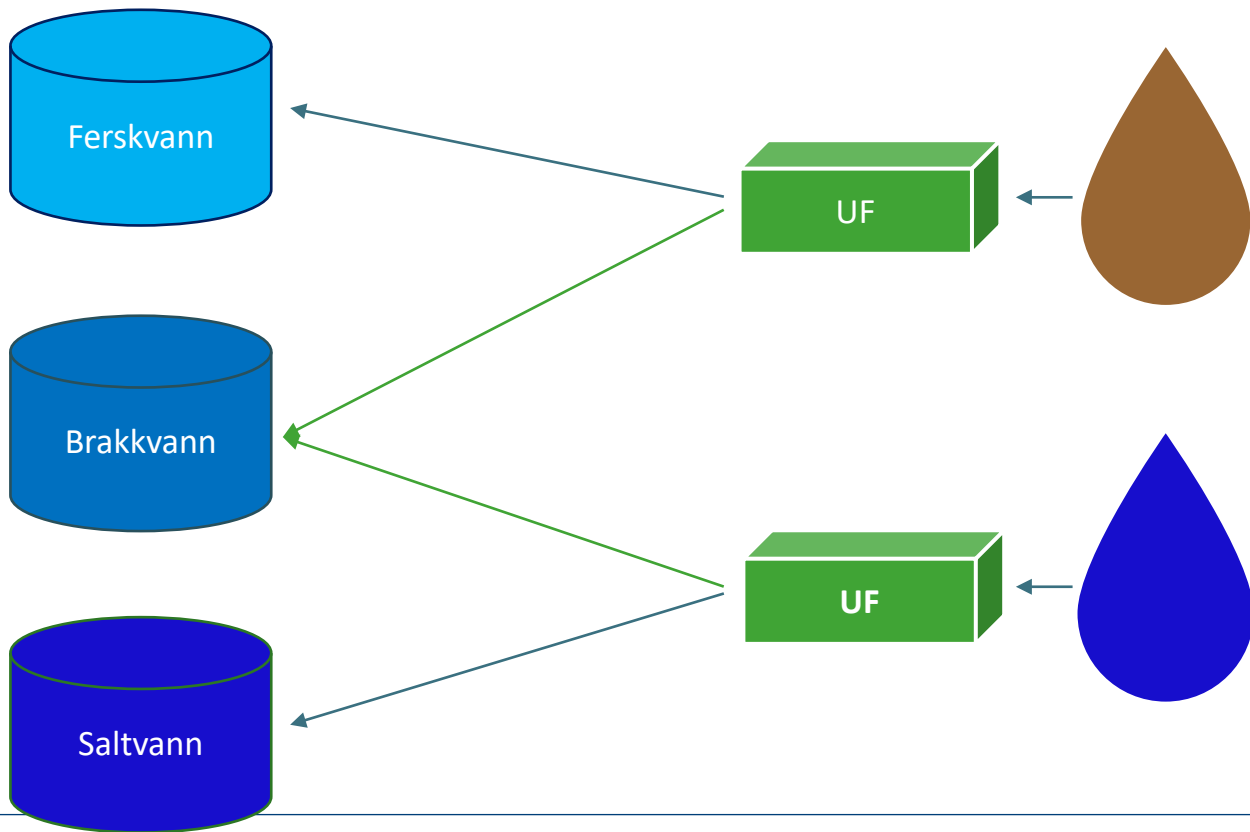
- Oppsummerte resultater for alle analyser:
100% fjerning av begge patogener under alle forhold testet

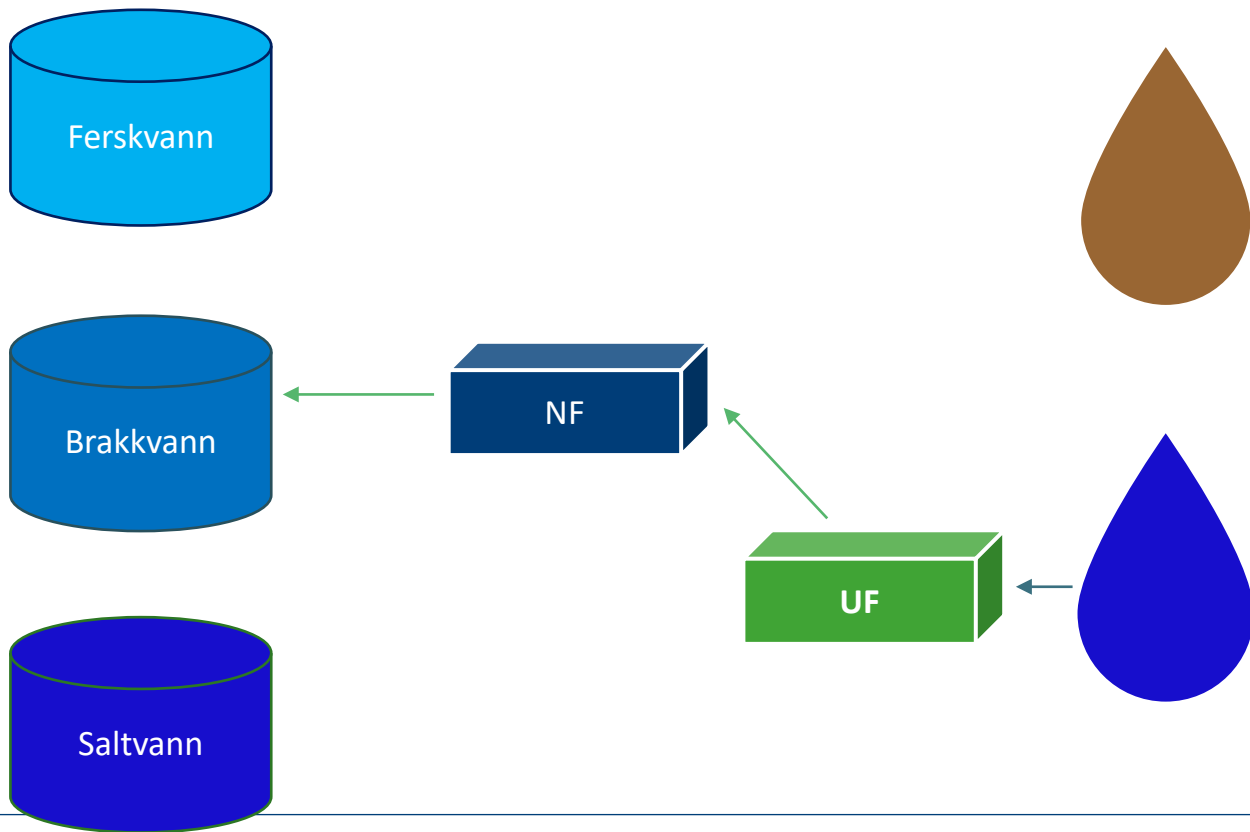
Publication pending:

Mota, V.C., Brenne, H., Kojen, M., Marhaug, K.R., Jakobsen, E.J.
(2022) Evaluation of an ultrafiltration membrane for the
removal of fish viruses and bacteria in aquaculture water

Brakkvann kan lages ved blanding av rensede vannkilder

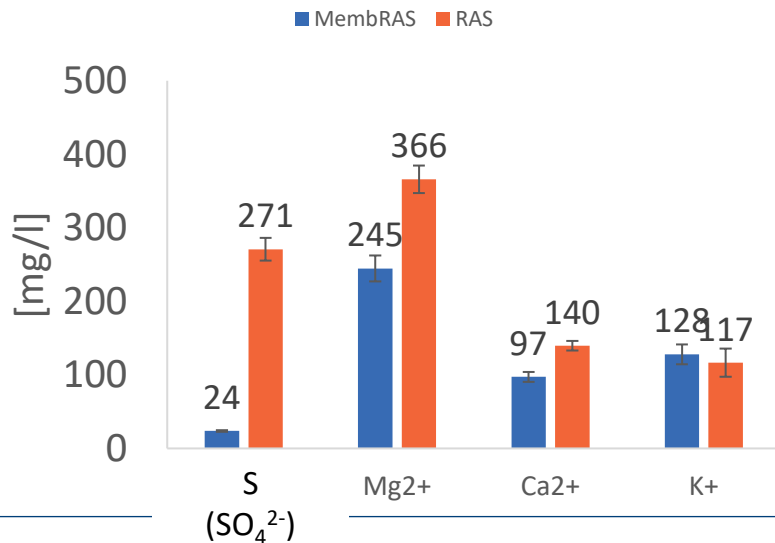

Brakkvann kan lages direkte fra sjøvann ved nanofiltrering (NF)

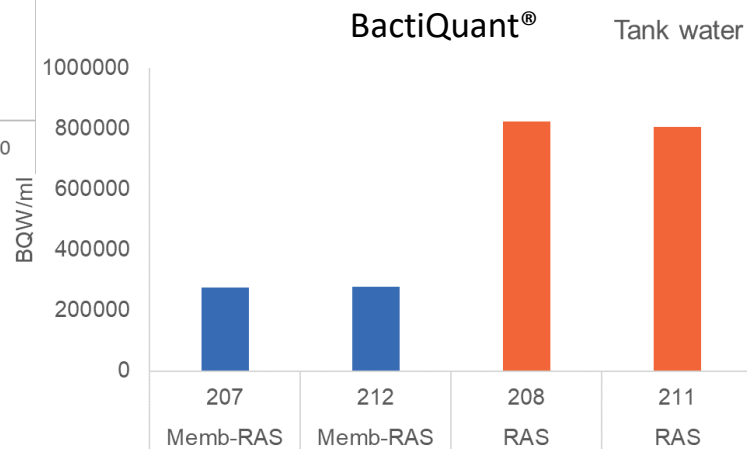
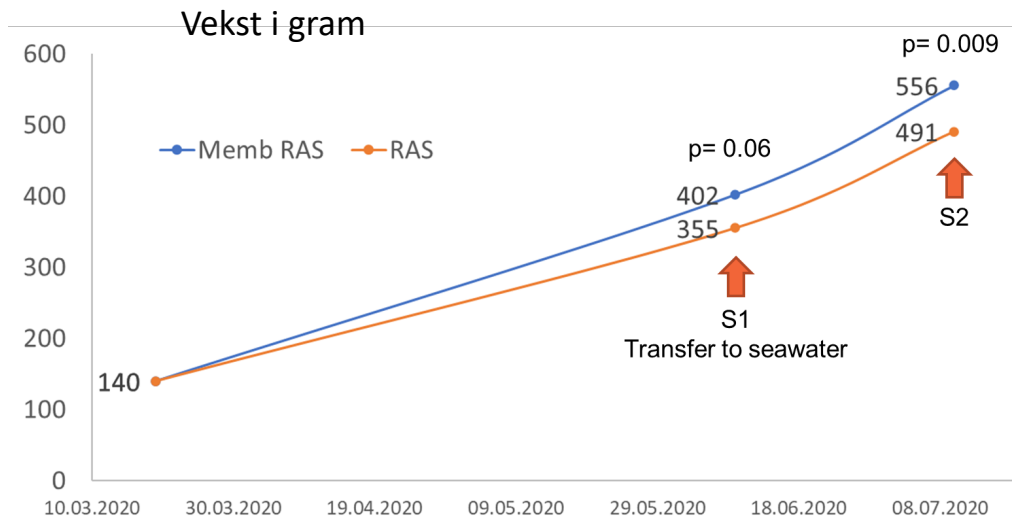

Nanofiltrering av inntaksvann – tester med brakkvann fra sjøvann

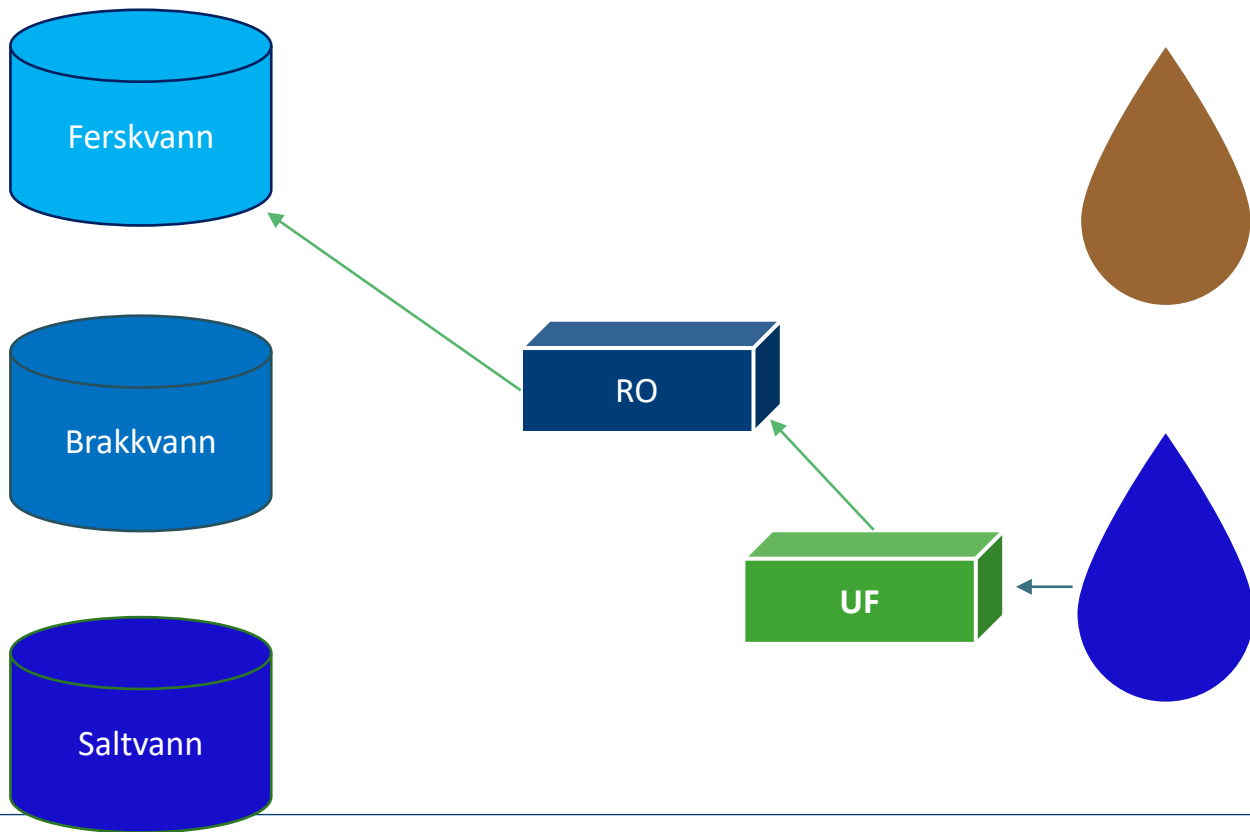
- MEMBWELL - Prosjekt i regi av FHF ble avsluttet i desember 2021
- Test utført hos Nofima Sunndalsøra i samarbeid med NTNU
- To RAS ble kjørt – et med blandet vann og et med nanofiltrert vann – begge 12 ppt
- Vannkvalitet og biologiske data fulgt opp, også etter overgang til FT sjøvann

Nanofiltrering av inntaksvann – tester med brakkvann fra sjøvann

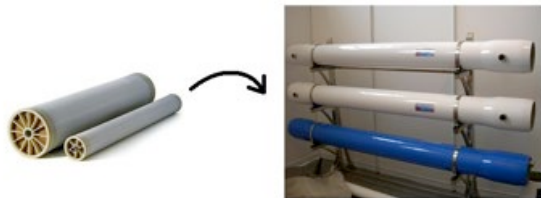

Ferskvann kan lages av saltvann med revers osmose (RO)

Avsluttende kommentarer

- **Membraner kan brukes til å skape den vannkvaliteten man ønsker fra den vannkilden man har**
- Teknologien er mer kostbar enn enkle grovfilter, men kan gi resultater i en helt annen klasse
- Membranfiltrering kan i teorien oppskaleres ubegrenset, men i praksis vil teknologien først og fremst være egnet for RAS-systemer og systemer for særlig sårbare organismer (rogn, levendefør, yngel etc.)

Fii
ZK

Takk for meg!